

हन्तेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ इमाः अनुभूतपूर्वाः प्रजाः केनचकेनापि अर्थकामादिनानिमित्तेन धर्मेण सहन विरुध्यन्ते न केनचिदधर्मेणेति पाठे केनाप्यधर्मेणैतान विरुध्यन्ते न कंचिदप्यधर्मं कृत्वा शास्त्रेण विरुध्यन्ते इत्यर्थः ॥ ४ ॥ निशामितं श्रुतं ॥ ५ ॥ ब्राह्मणो भूत्वेत्यादितज्जातीयकर्माचरणनिबन्धनं ॥ ६ ॥ ७ ॥ कुले एक एव विप्रो भवत्यन्ये भ्रातरः प्रसूष्टाः संकीर्णक्रिया इत्यर्थः ॥ ८ ॥ तत्र वाहीकेषु धर्मसंकरकारको विपर्ययः श्रुत इति लिङ्गविपरिणयं विपर्ययो विहितवैपरीत्यं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ बन्धक्योवेश्याः पञ्चमेव्यभिचारे बन्धक्यः ॥ १२ ॥ नचैवेति उत्तरत्रेदंबन्धकीत्वं सर्वत्रानुवर्तिष्यते यस्मात्मातुर्धनं दुहिताहरति

कर्ण उवाच हन्तशल्यविजानी हि हन्तभूयो ब्रवीमि ते ॥ उच्यमानं मया सम्यक्त्वमेकाग्रमनाः शृणु ॥ १ ॥ ब्राह्मणः किल नोगेह मध्यगच्छत्पुत्राऽतिथिः ॥ आचारं तत्र संप्रेक्ष्य प्रीतो वचनमब्रवीत् ॥ २ ॥ मया हि मवतः शृंगमेकेनाध्युषितं चिरं ॥ दृष्टाश्च बहवो देशानानाधर्मसमावृताः ॥ ३ ॥ नचकेनचधर्मेण विरुध्यन्ते प्रजा इमाः ॥ सर्वहिते ब्रुवन् धर्मयदुक्तं वेदपारगैः ॥ ४ ॥ अटतातु ततो देशान्ना नानाधर्मसमाकुलान् ॥ आगच्छतामहाराज वाहीकेषु निशामितं ॥ ५ ॥ तत्र वै ब्राह्मणो भूत्वा ततो भवति क्षत्रियः ॥ वैश्यः शूद्रश्च वाहीकस्ततो भवति नापितः ॥ ६ ॥ नापितश्च ततो भूत्वा पुनर्भवति ब्राह्मणः ॥ द्विजो भूत्वा च तत्रैव पुनर्दासो भिजायते ॥ ७ ॥ भवंत्येककुले विप्राः प्रसूष्टाः कामचारिणः ॥ गांधारामद्रकाश्चैव वाहीकाश्चाल्पचेतसः ॥ ८ ॥ एतन्मया श्रुतं तत्र धर्मसंकरकारकं ॥ कृत्स्नामटित्वा पृथिवीं वाहीकेषु विपर्ययः ॥ ९ ॥ हन्तशल्यविजानी हि हन्तभूयो ब्रवीमि ते ॥ यदप्यन्यो ब्रवीद्वाक्यं वाहीकानां च कुत्सितं ॥ १० ॥ सतीपुत्राहताकाचिदारहा किल दस्युभिः ॥ अधर्मतश्चोपयाता सातानभ्यशपत्ततः ॥ ११ ॥ बालां बन्धुमतीं यन्मामधर्मेणोपगच्छथ ॥ तस्मान्नार्यो भविष्यति बन्धक्यो वैकुलस्य च ॥ १२ ॥ नचैवास्मात्प्रमोक्षध्वं घोरात्पापान्नराधमाः ॥ तस्मात्तेषां भागहरा भागिनेयानसूनवः ॥ १३ ॥ कुरवः सहपंचालाः शाल्वामत्स्याः सनैमिषाः ॥ कोसलाः काशपोंड्राश्च कालिगामागधास्तथा ॥ १४ ॥ चेदयश्च महाभागा धर्मजानंति शाश्वतं ॥ नानादेशेष्वसंतश्च प्रायोवात्यनयादृते ॥ १५ ॥ आमत्स्येभ्यः कुरुपांचालदेश्या आनैमिषाच्चेदयो ये विशिष्टाः ॥ धर्मपुराणमुपजीवंति संतो मद्रादृते पांचनदांश्च जिह्मान् ॥ १६ ॥ एवं विद्वान् धर्मकथासुराजं सूर्णीं भूतो जडवच्छल्यभूयः ॥ त्वंतस्य गोसाचजनस्य राजा षड्भागहर्ता शुभदुष्कृतस्य ॥ १७ ॥ अथवा दुष्कृतस्य त्वंहर्ता तेषामरक्षिता ॥ रक्षिता पुण्यभाग्राजा प्रजानां त्वंत्यपुण्यभाक् ॥ १८ ॥

पितुः पुत्र इति नियमात् यद्यपि पुत्री पुत्रश्च द्वावपि जारजौ तथापि पितृत्व इव मातृत्वे विसंवादाभावात् दौहित्र एव रिक्थहारी भवति न पुत्र इति भावः यतस्ते भगिनीष्वेवापत्यानि जनयन्ति न स्वदारेष्वतस्तेषां भागिनेया भागहरा इति व्याख्यानं प्राचां ॥ १३ ॥ १४ ॥ असंतश्चात्संतश्च वर्तते परंतु वाहनयादृते वाहीकनीति विना तत्र केवलमसंत एव वर्तत इत्यर्थः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥